

Jaarverslag 2020

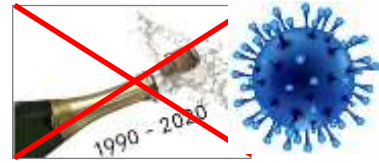
Klompemuseum 1990 - 2020

Inhoudopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
Stichting	4
Expositie 2020	4
Corona maatregelen in het museum	5
Bezoekersaantallen 2020	5
Lezingen op locatie	5
Bruiklenen voor de expositie van 2020	6
Scheningen in 2020	6
Marketing /publiciteit	6
EDU groep	8
Cultuurmenu	8
Winkel	9
Horeca	9
Gebouw en erf	10
Archief / digitalisering / depot	10
Vrijwilligers	10
Vrienden	10
Aankopen in 2020	11
Subsidies	11
Financiën	12
Adoptie	12
Missie	12
Bestuur	13 en 19
Financiële Jaarstukken 2020	14 t/m 18

Voorwoord

In 2020 bestond het Internationaal Klompenmuseum 30 jaar. Dat wilden we vieren. Maar in maart kwam de pandemie. Door corona lag het maatschappelijk leven plotseling voor een groot deel stil. Musea moesten hun deuren sluiten en de feestelijke opening ging niet door. In dit jaarverslag kijken we terug op dat gedenkwaardige jaar, waarin alles anders ging dan verwacht. U leest welke initiatieven het museum nam om in beeld te blijven. De virtuele tour <https://klompenmuseum.nl/tour> trok veel kijkers. De reacties waren enthousiast en gaven moed. Winst was dat we via de sociale media een nieuw en jong publiek bereikten. De ondersteunende subsidies waren zeer welkom in dit voor alle musea zo moeilijke jaar. Daarvoor dank aan de Provincie Drenthe en de gemeente Tynaarlo.

Van 18 juli tot 1 november ging het museum toch nog open. Men kon het bezoeken met een online reservering met een tijdslot en alleen op zaterdagmiddag en zondagmiddag. Gezondheid en veiligheid stonden voorop. Slechts een kleine groep vrijwilligers deed dienst. De meeste vrijwilligers van het museum horen tot de risicogroep en konden geen dienst doen. Omdat we in 2020 niet het normale aantal bezoekers konden ontvangen, heeft het bestuur besloten dat de bijzondere tentoonstelling HOUT couture ook in 2021 te zien blijft.

Tot slot in dit jubileumvoorwoord aandacht voor het ontstaan en de toekomst van het museum. De broers Eiso en Egbert Wietzes waren klompenmaker en begonnen in de vorige eeuw met het verzamelen van bijzondere klompen. Zij hadden toen niet kunnen denken dat die verzameling van uiteindelijk 600 paar klompen zou uitgroeien tot een collectie van ruim 2.800 paar verschillende klompen, houten zolen en ander schoeisel met een houten zool uit de hele wereld. Die collectie wordt nog steeds aangevuld met giften en aankopen. De Stichting Klompenmuseum Gebr. Wietzes bezit nu de meest uitgebreide collecties klompen, schoeisel met houten zool, houten zolen en gereedschap voor het handmatig maken van klompen die er bestaat. Deze uitzonderlijke collecties vragen om een mooie plek in het centrum van Eelde!

In 1988 startte de Historische Vereniging Ol Eel de succesvolle actie 'Wedden dat het lukt' voor een Klompenmuseum in Eelde. In 1990 ging het museum open. Na 30 jaar is het huidige pand echter te oud en te klein geworden. Ook het afgelopen jaar heeft het bestuur gesprekken gevoerd met de gemeente om een nieuwe locatie te krijgen op een centrale plek in Eelde. Daar zou een nieuw en groter museum gebouwd kunnen worden. In 2021 moet duidelijk worden of dat lukt.

Het Bestuur

Stichting

De Stichting Klompenmuseum Gebr. Wietzes is op 24 februari 1988 opgericht. Op 19 mei 1990 is het museum geopend. In 1997 werd het gebouw aan de Wolfhorn met een grondoppervlak van 153 m² uitgebreid met een videoruimte en werkplaats van in totaal 84 m².

Expositie 2020

In 2020 bestond het Internationaal Klompenmuseum 30 jaar en was het 75 jaar vrede. Dat zou met een bijzondere tentoonstelling gevierd worden. De expositie HOUT couture wilde verwonderen. Er moest een wereld voor de bezoeker open gaan. COVID-19 gooide alles in de war. De wereld stond ineens stil. De deuren van musea bleven gesloten. Het dubbel feest, dat we 30 jaar bestaan en al 75 jaar in vrede samenleven, konden we niet vieren. Ons museum kreeg gelukkig de kans een virtuele tour, www.klompenmuseum.nl/tour door het museum op te nemen en trok daarmee veel bezoekers. De reacties waren alom positief. Van 18 juli tot 1 november 2020 gingen de deuren op zaterdag- en zondagmiddag toch nog open voor bezoekers. Een kleine groep vrijwilligers draaide dienst.

De tentoonstelling HOUT couture is verlengd en blijft in 2021 te bewonderen. In deze tentoonstelling staan de schoenen in de schijnwerpers. Er wordt duidelijk gemaakt, dat houten schoeisel van alle tijden is en zeker niet alleen uit Nederland komt. Hedendaagse schoenenontwerpers laten bij moderne stukken zien dat zij naast ander materiaal ook met hout werken. In 2020 stelden de ontwerpers Pavlina Miklasova uit Tsjechië, Katharina Beilstein uit Duitsland en Iqra Mano uit Pakistan hun werk ter beschikking. En uit eigen land kwamen ontwerpen van top ontwerpers zoals Marloes ten Bhömer, Wooden Art Shoe en Tim Dekkers.

Een deel van de tentoonstelling belicht '75 jaar vrede' en is ingericht met klompen die in de Tweede Wereldoorlog in Nederland zijn gemaakt en gebruikt. Die klompen werden tijdens en na WO II door soldaten mee naar huis genomen en zijn geschonken aan het Klompenmuseum. De tentoonstelling is aangevuld met klompen en houten schoeisel uit de eigen collectie.

Corona maatregelen in het museum

Voor het museum open kon worden de vereiste maatregelen genomen:

- Het corona gezondheidsprotocol (RIVM) gold voor bezoekers en vrijwilligers.
- In de hal bij binnenkomst stond een non-touch zuildispenser voor desinfectie.
- Binnen gold een vaste route: hal, koffieruimte, werkplaats, video, tentoonstellingsruimte.
- Drentse 1,5 m afstand sticker werd opgehangen.
- Per half uur mochten maximaal 4 personen naar binnen.
- Op de website kon men een ticket met tijdslot reserveren en direct betalen.
- Bij de balie kwam een scherm en een lijst met namen van bezoekers.
- Rondleidingen kreeg men bij de balie en werden na inleveren gereinigd.
- Mensen moesten met PIN betalen als ze iets in de winkel kochten.
- Desinfecteermiddelen en handschoenen werden aangeschaft voor wc, balie, etc.
- Wc's, deurklinken, PIN apparaat, vitrines, etc. werden regelmatig gedesinfecteerd.

Bezoekersaantallen 2020

Hoewel minder dan andere jaren trok de tentoonstelling HOUT couture uiteindelijk toch nog 372 bezoekers. Veel groepen moesten hun reservering door corona annuleren. De Museumkaart bracht 202 bezoekers naar het museum.

Volwassenen	159
Kinderen	8
Museumkaart	202
Gratis diversen	3
Totaal	372

Lezingen op locatie

Op verzoek van verenigingen en instellingen verzorgt één van de vrijwilligers sinds 2013 lezingen op locatie. Ze zijn altijd een succes en geven het museum extra publiciteit.

De lezing "Lopen op Hout" met meer dan 70 dia's duurt een kleine twee uur, waarbij Nederlandse, Europese en klompen van over de hele wereld aan de orde komen. Verenigingen en instellingen die na de lezing een bezoek aan het museum brengen, krijgen 10% korting.

Door corona werden dit jaar veel lezingen naar een later tijdstip uitgesteld of geannuleerd.

Bruiklenen voor de expositie van 2020

Voor de expositie HOUT couture kreeg het museum in 2020 de volgende klompen / schoeisel met houten zool in bruikleen van:

- Pavlina Miklasova uit Tsjechië
- Katharina Beilstein uit Duitsland
- Iqra Mano uit Pakistan
- Marloes ten Bhömer uit Nederland
- Wooden Art Shoe uit Nederland
- Tim Dekkers uit Nederland
- Schoenenmuseum uit Waalwijk
- Ton Verheijen uit Haaksbergen

Schenken in 2020

In Nederland zijn nog veel oude klompen en materialen van klompenmakers. Regelmatig krijgt het Klompenmuseum schenkingen. Een deel van de schenkingen wordt opgenomen in een tentoonstelling. Schenkers ontvangen een schenkingsformulier met twee vrijkaartjes voor een bezoek aan het museum. In 2020 kregen wij de volgende schenkingen: Van Steve Bluestein uit de USA de klompen die zijn vader als soldaat na de oorlog mee naar huis had genomen. Van Janneke Soeliman een paar veenklompen en een paar paardentrippen. Van Gré Kuik uit IJsselmuiden een paar kapklompen met geitenkop beschilderd. Van G. Barreld uit Winschoten een paar grote mannen kapklompen. Een paar Wietzes tripklompen.

Marketing /publiciteit

In 2020 is het Internationaal Klompenmuseum helaas zeer beperkt open geweest. Daar staat tegenover dat er bij radio, TV, krant, Magazines, etc. juist veel aandacht was voor dit unieke museum. Het Klompenmuseum was twee keer te zien in een programma van omroep MAX

(Hunebed Highway en Ouderenjournaal) en een aantal keren te horen via omroep Zeeland, NPO 2, RTV Drenthe, Tynaarlo Lokaal, radio Assen, radioprogramma Power Donderdag, vlogger Jelle Brouwer van Thuismuseum. Het verscheen in TrosKompas, Margriet Er op uit Gids, De Krant van Tynaarlo, De Oostermoer, Dagblad van het Noorden, Leeuwarder Courant, Campingkrant Friesland, Nouveau Cultuur, Museumkrant, Métier Magazine, Dagblad Trouw, het personeelsblad van oud werknemers van KLM, de digitale Nieuwsbrief van Museumkaart, etc.

Het Klompenmuseum heeft een eigen website www.klompenmuseum.nl. Hier staat ook de virtuele tour: www.klompenmuseum.nl/tour. Wekelijks posten we twee keer een bericht op Instagram, Facebook en Twitter. Daarnaast staat het Klompenmuseum op diverse websites: Er op uit in Eigen Land, Museumvereniging, Platform Drentse Musea, Fietsroutenetwerk, Museumtijdschrift.nl, Ausfluegeholland.de, etc.

In 2020 liet het bestuur 11.000 folders drukken. Zo'n 10.000 ex. zijn verspreid naar plusminus 350 adressen, VV's, hotels, campings, musea, etc., in Groningen, Friesland en Drenthe.

Met de Museumkaart hebben bezoekers gratis toegang tot het museum. Vrienden van het Klompenmuseum kunnen het museum altijd gratis bezoeken, evenals de mensen die een paar klompen geadopteerd hebben. Medewerkers van de Drentse Musea hebben met de Drentse Museumpas ook gratis toegang tot het museum. Leden van diverse organisaties hebben tegen gereduceerd tarief toegang tot het museum, zoals: CJP-pas, Vrienden RTV Drenthe.

Het museum had in 2020 drie eigen arrangementen voor groepsbezoek:

1. entree met rondleiding
2. entree, rondleiding en twee keer koffie/thee met cake of koek
3. entree, rondleiding en twee keer koffie/thee met gebak

Er waren twee arrangementen met derden:

1. Klompenmuseum, Fletcher Familiehôtel-Restaurant en Kool rondvaart
2. Klompenmuseum, Borg Nienoord en Nationaal Rijtuigmuseum Nienoord

EDU groep

De Educatie-groep laat jonge bezoekers ieder jaar weer kennis maken met het cultureel erfgoed (klompen) van het museum. Voor de kinderen van de basisscholen is de Wietzes-film door een bedrijf ingekort tot plusminus vier minuten en verrijkt met animaties.

Op 10 maart 2020 was de eerste vergadering van de Edu-groep. Op de agenda stond de evaluatie van Cultuurmenu. Op 17 en 18 oktober 2019 hadden de eerste kleutergroepen het programma gekregen in het Klompenmuseum. De conclusie bij de evaluatie was dat een bezetting met vier vrijwilligers goed is. Het rooster voor de groepen die in april werden verwacht (totaal 68 leerlingen) werd gemaakt. Plannen genoeg. Op 13 maart werden nieuwe foto's gemaakt en de fotospeurtocht werd aangepast. De Edu-groep besloot weer mee te doen aan Oktober-Kindermaand. De eerste ideeën waren er meteen. Alles was geregeld. Toen kwam het coronavirus en was de eerste vergadering direct de laatste vergadering van de Edu-groep in 2020. Geen Cultuurmenu, geen Oktober-Kindermaand. De plannen liggen in de kast voor 2021.

Cultuurmenu

Het Cultuurmenu is een kunst- en cultuurprogramma voor leerlingen uit het primair onderwijs (groep 1 t/m 8) in de gemeente Tynaarlo. Het Cultuurmenu motiveert en stimuleert kinderen meer te leren over de wereld om hen heen. De leerlingen maken kennis met beeldende kunst, dans, media, theater, muziek, erfgoed en literatuur.

Een kastje vol verhalen

In het Internationaal Klompenmuseum is het Cultuurmenu een erfgoedproject, specifiek gericht op de klomp. Het aanbod is voor de kleutergroepen van de basisscholen in Tynaarlo. Een bezoek aan het Internationaal Klompenmuseum kunnen scholen aanvragen via het ICO. De scholen die meedoen krijgen via het ICO een ladekastje in de klas met o.a. klompjes, een klompenbootje, een versierde klomp, een dichte en een uitgeholde klomp, een spaarpotklomp en een bakje grind met kleine klompjes.

De klompen van meneer Wietzes

Voor het bezoek aan het museum, komt er eerst een verteller op school. Die vertelt het verhaal van de klompenmaker en leert de kinderen een liedje op de wijs van Opa Bakkebaard:

"Meneer Wietzes, die maakt klompen / En dat kan hij heel erg goed".

Film, circuit en klompje versieren

In het museum zingen de kinderen het liedje en zien ze de film. Vervolgens doen ze een circuit door het museum in groepjes van maximaal 5 kinderen. De volgorde wordt aangegeven door een ketting met gekleurde klompjes. Elke activiteit heeft een grote gekleurde klomp als herkenning. Het circuit bestaat uit vijf onderdelen:

1. klompen stapelen
2. klompen passen en erop lopen
3. klompen memory

4. de mooiste klomp kiezen
5. van blok tot klomp leggen

Als afsluiting versieren de kinderen een klompje, dat zij mee naar huis mogen nemen. Het Cultuurmenu bij het Klompenmuseum is uitgesteld naar 2021.

Winkel

Het museum was in 2020 slechts beperkt open en bijna alle lezingen werden afgelast of uitgesteld naar een later tijdstip. Na afloop van de lezingen worden er normaal veel winkelproducten verkocht. Daarom was de omzet van de winkel niet zoals andere jaren. Vanwege corona hadden PIN betalingen dit jaar de voorkeur.

Vooraf de koffiemok met afbeeldingen van klompen uit de museumcollectie werd veel verkocht in de weekenden, dat het museum open was voor bezoekers. Ook verkocht het museum dit jaar opvallend veel Wietzes-draagklompen. Halverwege waren de gangbare maten al niet meer voorradig. De klompen worden gemaakt door Klompenmakerij Nijhof in Enter.

De nestkastjes van blanke klompen met daarop het logo van het Klompenmuseum en het woord vogelhuis in gebarentaal waren een geweldig succes. Ze worden gemaakt door leerlingen van Kentalis Guyotschool voor VSO en zijn allemaal verkocht.

Het nieuwe houten speelgoed liep minder goed dan verwacht, maar blijft op voorraad. Het standaard assortiment van de winkel bestaat verder uit houten tulpen, sleutelhangers, zelf gemaakte producten zoals het bouw pakket (klomp met een zeiltje), kleurboekje, gastendoekjes met "souvenirstrook", geurzakjes, pannenlappen en stoffen tassen. Daarnaast verkopen we unieke producten: mokken en pennen met afbeeldingen van klompen uit de museumcollectie. Deze zijn nergens anders te koop. Ook ons eigen informatieve boek *Europese klompen – geschiedenis en verscheidenheid* is nog steeds te koop in de winkel. Hoewel ansichtkaarten de laatste jaren minder verkopen, blijven ze in het assortiment. Flessenopeners gaan uit het assortiment. De laatste zijn verkocht. Gekochte artikelen verpakken we in zelf gemaakte papieren zakjes. Deze zakjes maakt een aantal vrijwilligers. Bezoekers vinden ze erg leuk. De zelf gemaakte pannenlappen werden in plastic verpakt en konden zo coronaproof verkocht worden.

Horeca

Door de strenge horecaregels vanwege corona en voor de veiligheid van de vrijwilligers is in 2020 afgezien van de verkoop van koffie en thee. De horeca opbrengsten waren dit jaar dan ook zeer gering. Wel kon men aan de tafels in de horeca ruimte plaats nemen en zich verdiepen in de mooie boeken over onze klompen, die wij op de grote tafel hebben liggen.

Aankopen in 2020

Het Internationaal Klompenmuseum heeft in 2020 van Pieter Monsma uit Appeldoorn een paar prachtige 100 jaar oude houten schoentjes en een paar kinderklompjes, Zweeds model aangekocht.

Subsidies

Voor speciale projecten vraagt het Internationaal Klompenmuseum financiële ondersteuning bij overheden (gemeente en provincie), banken en fondsen. Het ontvangt geen structurele subsidie van de gemeente Tynaarlo en/of de provincie Drenthe.

Van de gemeente Tynaarlo ontving het Klompenmuseum in juni een eenmalige subsidie van 500,- euro voor de virtuele museumtour. In december ontving het museum van de gemeente Tynaarlo een eenmalige subsidie van 1.517,25 euro voor het maken van een animatiefilm en het vertalen van de Nederlandse teksten naar de Nederlandse Gebarentaal (NGT).

Vanwege Covid-19 kreeg het Klompenmuseum in 2020 subsidie van de provincie Drenthe. De provincie zag dat de kleine musea schade ondervonden door de gevolgen van de Covid-19 crisis. Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe besloten daarom in juli een eenmalige subsidie beschikbaar te stellen aan de kleine musea in Drenthe. Ons museum ontving van de provincie een subsidie van 1.000,00 euro.

In oktober opende de provincie Drenthe een subsidieregeling, waarmee kleine musea ondersteund konden worden in het toegankelijk blijven voor het publiek. Het Klompenmuseum kreeg een subsidie van 4.816,- euro. Dit bedrag was bedoeld voor de praktische maatregelen die genomen werden om te kunnen voldoen aan de RIVM-richtlijnen en voor een attentie voor de vrijwilligers. Een groot deel van de vrijwilligers van de musea behoort immers vanwege hun leeftijd tot de risicogroep en kon daardoor niet worden ingezet. In 2021 wordt deze subsidie nog besteed aan aanvullende investeringen in PR en marketing.

Financiën

Het jaar 2020 was in meerdere opzichten een gedenkwaardig jaar. Er werd een onontkoombaar verlies van 9.625,- euro geleden. Door corona ging het museum pas op 18 juli 2020 open voor bezoekers en dan alleen nog maar op zaterdag- en zondagmiddag. Gelukkig waren er in de zomer veel vakantiegangers in Drenthe, die hun weg naar het museum vonden en toch nog voor de nodige inkomsten zorgden. Uiteraard hopen we als Internationaal Klompenmuseum dat er betere tijden aanbreken en dat we in 2021 weer volop open kunnen zijn.

De jaarrekening 2020 kwam via "Excel" tot stand. Het oude boekhoudprogramma was met het vertrek van Hilbrand Hartlief als penningmeester niet meer beschikbaar. Na een intensieve zoektocht naar een kwalitatief goed en niet te duur boekhoudpakket heeft de nieuwe penningmeester gekozen voor het boekhoudpakket "Gravita". Het is een professioneel pakket, werkt snel, geeft info wanneer gewenst en is erg gebruikersvriendelijk. Uiteraard kent het pakket alle moderne faciliteiten (verbindingen met kas, bank etc.).

Adoptieklompen

Bedrijven en privépersonen kunnen klompen adopteren voor 50,-, 100,- of 250,- euro per jaar. In 2020 bracht dit het museum 850,- euro op.

Missie

Het Internationaal Klompenmuseum richt zich op een zo breed mogelijk publiek en wil graag een plek in het centrum van Eelde. De nationale en internationale collectie bestaat uit klompen, schoeisel met een houten zool, houten zolen, gereedschappen, machines en documentatie uit 43 landen van over de hele wereld. Tot de missie van het Internationaal Klompenmuseum horen educatie, het promoten van studie- en onderzoeksmogelijkheden en het extern beschikbaar stellen van delen van de collectie.

Jaarlijks is er een tentoonstelling met een thema en bijpassende klompen uit de collectie. De klomp, zijn geschiedenis en zijn toekomst staan centraal. Voor een tentoonstelling worden in binnen- en buitenland bruiklenen gevraagd. Ieder jaar weer maken de vrijwilligers jong en oud enthousiast voor de bijzondere klompen van het museum. Bezoekers ervaren de waarde van de klomp als Cultureel Erfgoed.

Het bestuur heeft nog steeds de ambitie om in Nederland en Europa het leidend museum te zijn op het gebied van nationale en internationale klompen. Het expertise centrum op het gebied van de klomp komt steeds dichterbij door de vele vragen die er jaarlijks op het gebied van klompen gesteld worden.

Bestuur

Het bestuur vergadert op de derde maandag van elke maand in het Klompenmuseum. In bijzondere gevallen wordt een extra bestuursvergadering belegd. Vanwege corona vervielen dit jaar de vergaderingen van april en december en werd er meer via de mail gecommuniceerd.

voorzitter	Jan Smits
secretaris	Inge Boon
penningmeester	Harry Visser
leden:	Bertus van den Hof
	Anja Nutters
	Martha Veldkamp
	Sjoerd van der Wulp